

جهش تولید و چگونگی ارتقاء فرهنگ کار

فائقه شرافتخواه

جهاد کشاورزی استان اردبیل

چکیده :

تولید یا فرآوری، از اصطلاحات علم اقتصاد، به معنی تهیه کالا و خدمات مورد نیاز با استفاده از منابع و امکانات موجود است؛ و بر دو نوع است، تولید مداوم و تولید متناوب. فعالیت تولیدی سلسله اقداماتی است که برای تبدیل منابع به کالاهای مورد نیاز صورت می‌گیرد. واژه **Production** در لغت به معانی استخراج، فرآورده، محصول، کار، عمل، نتیجه، ارائه و تولید آمده است. تولید یا ساخت نام صنعت بسیار مهمی است که از ماقبل تاریخ ایجاد شد. شاید بتوان تولید را اولین صنعت بشر دانست. نیاز به تولید، منجر به پیشرفت تمام رشته‌های مهندسی شد. فعالیت تولیدی سلسله اقداماتی است که برای تبدیل منابع به کالاهای مورد نیاز صورت می‌گیرد. در اقتصاد، خلق مطلوبیت از طریق فعالیت انسانی است. تولید از نظر علم اقتصاد، دربردارنده خلق اشیا توسط انسان نیز هست؛ ولی شامل دیگر فعالیت‌های خدماتی، چون حفاظت و نگهداری، پاکیزه‌سازی و ... هم می‌شود. کار از عوامل تولید است که تمامی فعالیت‌های انسان به ویژه در حوزه اقتصاد، اعم از فکری، برنامه‌ای، یدی، تخصصی و غیرتخصصی برای تولید ثروت را دربرمی‌گیرد و موجب تعالی جامعه، تقویت روابط اجتماعی، برآورده شدن نیازهای جامعه، تزکیه نفس، جلوگیری از مفاسد اجتماعی و ... می‌شود.

کلمات کلیدی : فرهنگ کار- تولید

مقدمه :

بنیان تمدن بشری بر پایه کار است و بی هیچ تردید و مبالغه ای نقش کارگر در پی ریزی و تحقق این تمدن، نقشی ممتاز و یگانه است. اگرچه خواست و اراده کارفرما مقدم و آغازگر همه شکل های تمدنی در جوامع بشری بوده است اما در نهایت تلاش، عرقریزان، همت، ذوق و هنر کارگر بوده که کار را به آخر رسانده و به خلق و تولید یک بنا، ابزار و کالا انجامیده است. سیر تکوین، رشد و توسعه تمدنها نشان می دهد هرگاه کار و تلاش در یک جامعه جدی گرفته شده و به آن بها داده اند و آن را ترویج کرده اند، تولید و ساخت ابزار و به طور کلی توسعه آن جامعه سرعت گرفته و جهش پیدا کرده است و به همین ترتیب هر جامعه ای که به کار و تلاش اهمیت و بهای لازم نداده، تولید و ایجاد ثروت و رفاه در آن جامعه رو به کندی و رکود گذاشته و سرانجام به بهای ویرانی و فروپاشی جامعه مورد نظر تمام شده است. به معنای دیگر آبادانی و توسعه کشورها و ثروت و رفاه ملت ها در گرو ترویج فرهنگ کار است. بر اساس این، کشورهای توسعه یافته امروزی که عمدتاً غربی هستند به آن دلیل که با وضع قوانین مترقی و تغییر نگرش مردم زمینه توجه جدی به کار و تلاش را فراهم ساخته اند، توانسته اند به مراحل خیره کننده و چشمگیری از توسعه و پیشرفت دست پیدا کرده اند. ترویج و توجه جدی و البته عالمانه و واقع بینانه به فرهنگ کار و کارآفرینی در این کشورها به طور منطقی، جهش تولید را ممکن ساخته و به ثروت آفرینی و پویایی اقتصادی آن ها سرعت داده است. کارگر در چنین جوامع و کشورهایی کار را امری مقدس، محترم و جدی تلقی می کند و بر اساس این تلقی و باور به خدمت در تولید، اقتصاد و کار سرزمین و کشور خود می پردازد. به طور مشخص کشورهایی مثل آمریکا، آلمان، چین و ژاپن به موازات توجهی که به کار و کارآفرینی داشته اند، جهش های خیره کننده ای در عرصه تولید داشته اند و به همین میزان تجارت و اقتصاد خود را به رشد و ترقی رسانده اند. پس جهش تولید به یک معنا در گرو ترویج فرهنگ کار است و حالا که بر مبنای رهنمود رهبری قرار بر این است که در حوزه تولید کشور شاهد جهش و رشد باشیم لازمه منطقی آن توجه جدی و بایسته به کار به مثابه امر مقدس و ترویج این مهم در کلیه سطوح جامعه به خصوص در حوزه کارگری هستیم و برای نیل به این هدف والا و حیاتی بیش و پیش از هر چیز به تسهیل گری در عرصه تولید نیازمندیم.

جهش تولید به تامین و تجهیز زیرساختها نیاز دارد

از جهش در تولید به معنای استفاده بیشتر از ظرفیت‌های موجود، تعبیر می‌شود. اصلاح ساختار تولید ملی، به حداقل رساندن فرآیند صدور مجوزها، توسعه دولت الکترونیک، توسعه کانون‌های تولیدی خرد، اشباع بازار داخل و توسعه صادرات کالای ایرانی، تکمیل زنجیره تولید با بهره‌مندی از توانایی نخبگان، گسترش صنایع تبدیلی در بخش کشاورزی و تکیه بر مزیت‌های بومی تولید از محورهایی است که باید در راستای جهش تولید مورد توجه دولت قرار گیرد. واقعیت آن است یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین بحث‌های توسعه کشور و پیشرفت جامعه در گرو رونق و جهش تولید است و نخستین اقدام پیش‌زمینه‌ای برای دستیابی به این مهم، تسهیل‌گری و حمایت از تولیدکنندگان است بنابراین نیازمند اقداماتی برای حل مشکلات این بخش هستیم تا تولید، جهشی در مقیاس خود داشته باشد و به تبع آن نیروی کار نیز مشغول به کار شود، همچنین بتواند مشکل تنگنای بازار را حل کند

اصلاح ساختار تولید ملی، به حداقل رساندن فرآیند صدور مجوزها، توسعه دولت الکترونیک، توسعه کانون‌های تولیدی خرد، اشباع بازار داخل و توسعه صادرات کالای ایرانی، تکمیل زنجیره تولید با بهره‌مندی از توانایی نخبگان، گسترش صنایع تبدیلی در بخش کشاورزی و تکیه بر مزیت‌های بومی تولید از محورهایی است که باید در راستای جهش در تولید مورد توجه دولت قرار گیرد

رسیدن به تعریف واحد از جهش تولید و الزامات آن: شناخت ظرفیت‌های نرم‌افزاری (منابع انسانی، سیاست‌ها، قوانین و ساختارها) و سخت‌افزاری (سرمایه و امکانات و تجهیزات و ماشین‌آلات و شرکت‌های دانش‌بنیان در زنجیره‌های تولید)؛ آسیب‌شناسی و بررسی نحوه اجرای سیاست‌ها و قوانین و کیفیت استفاده از ظرفیت‌های مذکور؛ راهکارها (در موارد اصلاح ساختارها و تنقیح قوانین و مقررات و روش‌های اجرایی در کوتاه‌مدت و میان‌مدت) در دوره باقیمانده مجلس دهم و بعداً مجلس یازدهم؛ بررسی آثار اقتصادی کرونا بر کسب و کارها و روش‌های جبران (مستقیم و غیرمستقیم)، پنج خط مشی تصویب شده برای جهش تولید است. در این زمینه کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی منتظر پیشنهادهای صاحب‌نظران و فعالان اقتصادی است. سرعت بخشیدن به نرخ رشد تولید، تلاش روز افزون برای مثبت شدن رشد اقتصادی کشور، پیشرفت تدریجی تا پایدار شدن نرخ رشد، افزایش هدفمند کمی و کیفی تولید با توجه به ظرفیت‌های خالی واحدهای تولیدی کشور، حرکت جهشی در توسعه کارآفرینی از جمله تعاریف اولیه مورد توافق از جهش تولید است.

این الزامات عبارتند از به حداکثر رساندن استفاده از ظرفیت‌های تولیدی و افزایش بهره‌وری و تکمیل زنجیره ارزش در بخش‌های نفت و گاز و پتروشیمی، معادن و صنایع معدنی، انرژی (آب و برق و تجدیدپذیر و...)، مسکن و ساختمان، صنایع اولویت‌دار در استراتژی توسعه صنعتی کشور، کشاورزی و صنایع غذایی و تبدیلی با رویکرد امنیت غذایی، گردشگری، فناوری اطلاعات و ارتباطات و کسب و کارهای نو، فناوری‌های جدید و شرکت‌های دانش‌بنیان.

شناخت ظرفیت‌های نرم‌افزاری شامل سیاست‌های کلی نظام، قوانین برنامه‌ای و مهم نظیر رفع موانع تولید، بهبود محیط کسب و کار و حداکثر استفاده از توان تولید داخل و حمایت از کالای ایرانی، استفاده از منابع انسانی و کارشناسان خبره و فعالان اقتصادی مجرب و ظرفیت‌های سخت‌افزاری موجود شامل امکانات و تجهیزات و ماشین‌آلات و خطوط تولیدی و ظرفیت‌های وسیع در بخش‌های ذکر شده و سرمایه‌های هنگفت ایرانیان داخل و خارج کشور و نیز سرمایه‌های خارجی و نقدینگی سرگردان و غیرمولد موجود همگی از الزامات جهش در تولید هستند. وی ادامه داد: در این موارد منتظر دریافت نظرات کارشناسان برای تکمیل تعاریف و الزامات و ظرفیت‌شناسی هستیم تا پس از آن وارد مباحث (آسیب شناسی) (ارائه راهکارها و اصلاح ساختارها) در موضوعات تامین مالی، بازار پولی و بانکی، بازار سرمایه، مالیات، بیمه، گمرک، تجارت، صادرات و واردات، بهبود کسب و کار، روابط کار شویم. فولادگر، توانمندی در تولید کالاهای باکیفیت داخلی برای تامین نیاز کشور و صادرات را یکی از مولفه‌های قدرت اقتصادی خواند و گفت: باید قدرت رقابت‌پذیری اقتصاد ایران افزایش یابد.

نیروهای انسانی متخصص و ماهر، شرکت‌های دانش‌بنیان، شرکت‌های تولیدی کوچک، متوسط و بزرگ، بنگاه‌های اقتصادی کوچک و بزرگ، شرکت‌های تولیدکننده ماشین‌آلات صنعتی باید در راستای جهش تولید به کارگرفته شوند. در این راستا باید دولت، قوه قضائیه و قوه مجریه وسط میدان بیایند.

«جهش تولید» که در راستای تقویت ابعاد اقتصاد مقاومتی، استقلال، اقتدار و عزت ایران اسلامی دنبال می‌شود نیازمند عزم

ملی، مشارکت همگانی و تمرکز بر منافع ملی است.

«جهش تولید» علاوه بر کمک به تامین نیازهای داخلی باید زمینه ساز توسعه صادرات باشد، بنابراین «جهش تولید» که عامل اصلی تحقق اقتصاد مقاومتی است و اگرچه نیازمند برخورداری از سازوکارهای فرهنگی در سه حوزه تولید، توزیع و مصرف است، اما در حوزه تولید تمرکز بر جهش اقتصادی، اصلاح الگوی مصرف و در حوزه توزیع و مصرف اصلاح فرهنگ صادراتی با هدف کسب منافع و تقویت نفوذ و تاثیرگذاری فرهنگی مورد توجه است. فرهنگ مطلوب «جهش تولید» باید عواملی چون: «فرهنگ کار»، فرهنگ زندگی و مصرف، فرهنگ کارآفرینی، سخت کوشی، رقابت سالم در فعالیت اقتصادی، تمرکز بر روحیه خودباوری به ویژه در مقابل تحریم ها، نظام تبلیغات اقتصادی بومی، فرهنگ بهره وری بهینه، ارزش گذاری و حمایت از ابتکارات و اختراعات، فرهنگ خوداتکایی و خودکفایی و... را مورد توجه قرار دهد. «جهش تولید» که در راستای تقویت ابعاد اقتصاد مقاومتی، استقلال، اقتدار و عزت ایران اسلامی دنبال می شود نیازمند عزم ملی، مشارکت همگانی و تمرکز بر منافع ملی است. با در نظر گرفتن این مهم که در منابع دینی و فرهنگ میهنی ایران اسلامی آموزه های غنی در حوزه فرهنگ بهینه و کارآمد تولید وجود دارد و اگرچه تحقق «جهش تولید» مبتنی بر فرهنگ اسلامی مستلزم وجود سیاست های فرهنگی و اقتصادی هدایتگر است، اما بیان ابعاد و زوایای فرهنگی بر شمرده شده از منظر آموزه های اسلامی در تحقق ابعاد فرهنگی شعار سال بسیار تاثیرگذار و رهگشا است.

با توجه به نقش کار، عمل، رفتار و... در شکل دهی و اعتلای حیات جامعه در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، تلاش و کوشش همگانی برای ارتقای «فرهنگ کار» و رفع موانع موجود در این راه یک ضرورت اعتقادی- عقلانی است. «فرهنگ کار» می تواند تسهیل کننده سخت کوشی، بروز خلاقیت ها و نوآوری ها، ایجاد و تقویت احساس مسئولیت و تعهد، تقویت وجدان کاری، ارتقاء، ضریب انضباط و امنیت اجتماعی باشد. در آموزه های دینی و فرهنگ اسلامی کار، تلاش و کوشش همانند مجاهدت در راه خدا و در راستای عبادت الهی بر شمرده شده و دارای ارزش و تقدس است. کار و تلاش در چارچوب فرهنگ برخاسته از اعتقادات و عقلانیت موجب تکامل و پیشرفت اجتماع و تعیین کننده عزت، مردانگی، سعادت و خوشبختی فرد و جامعه می شود. کار در فرهنگ دینی- میهنی در مفاهیمی چون شغل، عمل، رفتار، ممارست، رنج و زحمت، وسیله معیشت معنا شده که مظهری از عبادت و عمل صالح است.

در قرآن کریم کلماتی چون عمل، کسب، سعی، جهد و... مطرح شده است که بیانگر موضوع عام کار است و وقتی کار و کوشش توأم با ایمان باشد ارزش پیدا می کند. اسلام کار را همان مایه زندگی انسانی دانسته و آن را سرمایه دنیا و آخرت انسان به حساب می آورد. در اسلام سعادت و سلامت جامعه و رشد و پیشرفت فردی و اجتماعی وابسته به کار هدفمند و مطلوب معرفی شده است، براین اساس ارزش کار و تلاش مترادف با عبادت قلمداد شده است و گستره کار نیز در آموزه های اسلامی دایره وسیعی دارد که اندیشیدن، هدایتگری، خیرخواهی، تربیت، تولید مایحتاج عمومی، دانش اجرایی، طلب رزق حلال، مجاهدت، بی نیازسازی جامعه اسلامی از بیگانگان را شامل می شود.

بقای بشریت، تکامل مادی و معنوی انسانها و جوامع در پرتو کار و تلاش تضمین یافته است، انسانها و جوامع بشری با کار و تلاش توانسته اند مشکلات را برطرف و به رشد موردنیاز برسند و اسلام نیز با هدایتگری های خود ضمن اهمیت دادن به کار برای رفع نیازهای فردی و اجتماعی آن را بالاترین عبادت، (در روایتی پیامبر اعظم فرموده اند: عبادت ۷ جزء دارد برترین آنها کار و کوشش برای به دست آوردن روزی حلال است)، بالاترین جهاد، موجب عزت و بزرگی، عامل کمال، عامل اصلی سعادت و... دانسته است. فرهنگ کار در نگرش اسلامی به دلیل ارزش مداری آن از ماهیت، ویژگی ها و اهمیتی برخوردار است که تبیین ابعاد آن می تواند برای کشور در حوزه های سیاست گذاری، برنامه ریزی و اقدام بسیار مفید باشد. از طرفی ارتقای اندیشه و پرورش فکری نیروی کار و ارزش گذاری صحیح کار و فراهم نمودن محیط مناسب برای حمایت از کار به ویژه در عرصه تولید با ویژگی جهادی و جهشی از ضرورت های اجتناب ناپذیر جامعه اسلامی است. بنابراین باید به توسعه «فرهنگ کار» بیش از پیش پرداخته شود. توجه به این مهم که رسیدن به سطح مطلوب بهره وری در گرو عناصر آگاه، هوشمند، پرتلاش، خلاق، نوآور، متعهد در چارچوب یک مجموعه منسجم و هم افزا در محیط تولید است.

این موارد زمانی به نتیجه مطلوب می رسد که «فرهنگ کار» ارتقا یابد، از طرفی با توجه به همه جانبه بودن مفهوم کار و متعلقات آن باید نیازهای علمی، تجربی، ذوقی، عاطفی و معنوی کارآفرینان، عاملان و متولیان کار موردتوجه قرار گیرد که هر عامل و عنصر نمادی از ارزش گذاری برای کار و نیروی کار است. کنش و رفتار در قلمرو مشخص ریشه در اعتقادات، باورها، دانش و معلومات و پذیرفته شده های مشترک جامعه دارد که در چارچوب فرهنگ تجلی پیدا می کند.

بهره وری، وجدان کاری، به حداکثر رساندن استفاده از منابع و نیروی انسانی محوری ترین عنصر «فرهنگ کار» است به این معنا که هر فرد در جایگاه خود سعی داشته باشد کارهای محوله را به بهترین وجه ممکن و به صورت دقیق و کامل و با رعایت چارچوب و اصول لازم به انجام برساند. در دیدگاه دینی عوامل ایجاد و تقویت وجدان کاری متعدد است، اما در این میان پیوند و همبستگی کار و اعتقاد با رعایت عدالت اجتماعی، تناسب کار با استعداد و ظرفیت و... اهمیت دارد.

وجدان کاری نشانه ها و ویژگی هایی دارد که نظم در کار، نشاط و تحرک، اتقان در عمل، تلاش و پیگیری تا رسیدن به هدف و... از جمله این نشانه ها و ویژگی ها است. باید توجه کرد که شکل دهی «فرهنگ مطلوب کار» بیش از هر چیز به عامل انسانی وابسته است، زیرا انسان توان، انگیزه، اعتقادات و باورهای نهفته ای دارد که در صورت فعلیت یافتن آنها در جهت مثبت باعث خلق شگفتی ها می شود. تقویت حس تعلق آحاد جامعه به کار، نگرش مثبت به کار، برخورداری از وجدان کاری و... نقطه آغاز کار موثر و رسیدن به بهره وری و کارایی مطلوب است. وجود «فرهنگ کاری قوی»، مثبت و ارزش مدار در جامعه زمینه های لازم را برای انگیزه و کیفیت بالا، همفکری، همدلی، همکاری و هم افزایی فراهم می کند.

کار باعث تقویت شخصیت ویژه انسان در زمینه های اعتماد به نفس، هدفمندی، احساس مسئولیت و عزت می شود. اسلام سعی و تلاش انسان را سرمایه ای برای دستیابی به فضل و نعمت های الهی و در حرکت و کار باایمان و توکل بر خدا می داند و جامعه اسلامی بیش از پیش نیازمند شناخت، تبیین و ترویج مبانی اعتقادی کار و ارزش آن حرکت به سوی شکوفایی اقتصادی و خودکفایی کشور که یکی از محوری ترین ضرورت های آن تحقق شعار سال تحت عنوان «جهش تولید» است. می بایست با تبیین، تشریح و تبدیل «فرهنگ مطلوب کار» به گفتمان عمومی ادامه یابد، از طرفی «فرهنگ کار» مبتنی بر ارزش های اسلامی و منطبق بر فرهنگ پذیرفته شده عمومی باید گرایش ها، بینش ها و دانش های لازم نسبت به کار جهادی را در جامعه گسترش دهد. برای ارتقای «فرهنگ کار» باید کار به عنوان ارزش در جامعه تلقی شود، «فرهنگ کار» در جامعه ترویج شود، افکار عمومی در راستای اهمیت دادن به کار هدایت شود، نسبت به کار و «فرهنگ کار» در جامعه فرهنگ سازی و گفتمان سازی شود، به نقش نخبگان علمی، فکری و فرهنگی و اجتماعی در تبیین، ترویج و تقویت «فرهنگ کار» بیش از پیش توجه شود.

بر این اساس «فرهنگ کار» با نگرش و رویکرد اسلامی مبتنی بر بنیادهایی است که برخی از آنها عبارتند از:

- نگاه اعتقادی به کار قوی ترین پشتوانه تولید و کار بوده و نتایج و برکات زیادی از جمله بهره وری حداکثری را در پی خواهد داشت.
- تمرکز بر عدالت اجتماعی در حوزه کار و تولید موجب تقویت وجدان کاری و تقویت انگیزه بیشتر برای کار و تولید می شود.
- تناسب کار با استعداد و ظرفیت ها رابطه مستقیمی با شکوفایی استعدادها و ارتقای بهره وری دارد.
- وجدان کاری به عنوان عنصر محوری فرهنگ کار باعث نظم در کار، نشاط و تحرک، تلاش و پیگیری بیشتر در عرصه کار و تولید می شود.
- فرهنگ مطلوب کار بیش از هر عامل دیگری به عامل انسانی وابسته است و انسان با انگیزه، معتقد و باورمند در عرصه کار و تولید شگفتی آفرین است.
- تقویت حس تعلق آحاد جامعه به کار، تقویت نگرش مثبت به کار، تقویت وجدان کاری باعث بهره وری مطلوب و کارایی بیشتر در عرصه تولید می شود.
- برای تقویت فرهنگ مطلوب کار هم فکری، همدلی، همکاری و هم افزایی عمومی لازم است.
- در شرایط کنونی جامعه اسلامی بیش از هر زمانی نیازمند بازشناسی، تبیین و تمرکز بر مبانی اعتقادی کار و تولید مبتنی بر ارزش های دینی است.
- تبدیل فرهنگ مطلوب کار به گفتمان عمومی و ارزش مورد توجه در جامعه می تواند «جهش تولید» را محقق کند.
- نخبگان و موثرین جامعه نقش مهمی در گفتمان سازی فرهنگ کار در جامعه برعهده دارند.
- ...

در یک نگاه کلی می توان «فرهنگ مطلوب کار» را به عنوان محوری ترین الزام و ضرورت تحقق اهداف «جهش تولید» به عنوان شعار سال تلقی نمود، زیرا «جهش تولید» که در راستای تقویت اقتصاد مقاومتی، ارتقاء اقتدار و عزت ایران اسلامی مورد توجه قرار گرفته است نیازمند

عزم ملی، مشارکت همگانی انگیزه بالا و تلاش جهادی است. «فرهنگ کار مطلوب» در ایران اسلامی مبتنی بر آموزه‌های اسلام است که کار و تلاش در چارچوب اعتقادات و عقلانیت را موجب تکامل و پیشرفت اجتماع و تضمین‌کننده عزت، اقتدار، سعادت و خوشبختی فرد و جامعه می‌داند و کار را مظهر عبادت و عمل صالح معرفی می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری:

برای حرکت شتابنده به سمت شکوفایی اقتصادی، حمایت از فرهنگ کار مطلوب و مثبت مورد نیاز است. لذا وضعیت فرهنگ کار بایستی از طریق دخالت در عوامل شناخته شده فرهنگ کار متحول گردد و گرایش‌ها، بینش‌ها و دانش لازم نسبت به کار در جامعه و سازمان‌ها ایجاد شود. برای تحول و ارتقای فرهنگ کار استفاده و توجه به شاخص ارزش‌های درونی و بیرونی کار توصیه می‌گردد. در واقع به رغم پاره‌ای از نظرات موجود در جامعه هنوز کار به عنوان پدیده‌ای ارزشمند تلقی شده و جا دارد تا از این نگرش به عنوان یک فرصت برای تحول استفاده شود. نکته قابل تحمل آنکه مدیران سازمان‌ها نقش خطیری در تحول فرهنگ کار بر عهده دارند. این درست نیست که تا فرهنگ کار در کل جامعه اصلاح نگردد تغییر در فرهنگ کاری یک سازمان معنی نداشته باشد. تجربه سازمان‌های موفق در کشور نشانگر آن است که به رغم تأثیر عوامل محیطی، امکان بسیاری از تحولات مثبت در درون سازمان‌ها وجود دارد و این تحولات خود می‌تواند بسترساز تحولات وسیعتری در کل جامعه باشد. فرهنگ کار و نظم‌پذیری در سازمان‌ها زمینه‌های استفاده مفید و موثر از منابع انسانی و مادی را فراهم می‌سازد و آثار مطلوبی در بعد بهره‌وری و کسب مزیت رقابتی دارد. برای ارزشی کردن تولید و سودآوری، گریزی نیست جز اینکه در سازمان و جامعه فرهنگ کار رواج پیدا کند .

فرهنگ کار در نگرش اسلامی به دلیل ارزش‌مداری ظرفیت‌هایی دارد که تبیین و ترویج و گفتمان‌سازی آن می‌تواند نقش بسیار مهمی در تحقق شعار سال ایفا کند. آماده‌سازی عوامل انسانی موثر در محیط کار و تولید می‌تواند سطح مطلوب بهره‌وری را بالا برده و زمینه‌های لازم را برای تقویت انگیزه، همفکری، همدلی و همکاری و هم‌افزایی اجتماعی فراهم کند. نگاه اعتقادی به کار، تمرکز بر عدالت اجتماعی،

وجدان کاری، تقویت حس تعلق آحاد جامعه به کار از ضرورت‌های تقویت «فرهنگ کار مطلوب» در جامعه در راستای تحقق «جهش تولید» است که موثرین جامعه و هدایتگران افکار عمومی نقش ویژه‌ای در شکل‌دهی و گفتمان‌سازی این فرهنگ برعهده دارند.

منابع:

- 1- مختار نیک فر، کار در زندگی فردی و اجتماعی از دیدگاه قرآن، قم، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، 1383
- 2- ابراهیم فیوضات، نگرش ایرانیان به کار و صنعت (از طریق شعر طنز)، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، مرداد 1386
- 3- عبدالرضا ابراهیمی، داستان و حکایت‌های پند آموز، مؤسسه فرهنگی و انتشاراتی رحیق، 1377
- 4- شهید مرتضی مطهری، تعلیم و تربیت در اسلام، تهران، انتشارات صدرا، 1378
- 5- محمد محمدی ری شهری، گزیده میزان الحکمه، سازمان چاپ و نشر دارالحديث، 1381